

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2961

Vragen van het lid **Omtzigt** (CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister-President over *de klokkenluidersbrief van Roelie Post* (ingezonden 30 juli 2018).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister-President (ontvangen 23 augustus 2018).

Vraag 1

Herinnert u zich dat u in de antwoorden op eerdere kamervragen over Roelie Post antwoordde: «In 2012 heeft de Commissie nieuwe Guidelines voor klokkenluiden gepubliceerd (SEC 2012 679 final2) met als doel om de effectieve toepassing van de eigen regels met betrekking tot het melden van misstanden en de bescherming van melders/klokkenluiders te verbeteren en te versterken. Hierin onderschrijft de Europese Commissie het belang van een duidelijke procedure en bescherming voor klokkenluiders. Deze Guidelines benoemen de noodzaak «to ensure that members of staff who report serious wrongdoings or concerns in good faith are afforded the utmost confidentiality and greatest degree of protection against any retaliation as a result of their whistleblowing». De Guidelines noemen verschillende interne en externe kanalen (waaronder de Europese Ombudsman) voor werknemers die vermoedens van misstanden kenbaar willen maken en gaan in op verschillende beschermende maatregelen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herinnert u zich dat u ook antwoordde: «het kabinet heeft kennisgenomen van de uitzending [van Argos over Roelie Post], het kabinet was niet bekend met alle aspecten die in de uitzending aan de orde kwamen»??

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Van welke aspecten in de uitzending was het kabinet nog niet op de hoogte?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2524

Antwoord 3

De uitzending van ARGOS bevat een gesprek waarin aandacht is voor de ervaringen van mevrouw Post. Ook wordt in de uitzending gesteld dat de Europese Ombudsman de zaak zou hebben behandeld en voorlopig zou hebben geconcludeerd dat de Europese Commissie correct heeft gehandeld

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de door mevrouw Post bestreden kinderhandel?

Antwoord 4

Bij interlandelijke adoptie geldt voor Nederland het uitgangspunt dat de procedure van afstand zorgvuldig dient te geschieden en de mogelijkheden om het kind in eigen land te plaatsen goed moeten zijn onderzocht alvorens interlandelijke adoptie mag worden overwogen.

Aan de hand van de ervaringen die met interlandelijke adoptie zijn opgedaan, is de bemoeienis van de overheid in de controle op de adoptieprocedure in de loop der jaren steeds groter geworden. Mijn ambtsgenoot, de Minister voor Rechtsbescherming, beziet momenteel welke maatregelen op nationaal en internationaal niveau nog extra genomen moeten worden om ervoor te zorgen dat adoptieprocedures zorgvuldig verlopen. Zoals tijdens het Algemeen Overleg Adoptie op 18 januari 2018 is toegezegd, informeert hij uw Kamer daarover voor het einde van dit jaar.

Vraag 5

Bent u op de hoogte van de twee eerste bullets in Guidelines voor klokkenluiden van de commissie die u zelf aanhaalt, waarin staat:

- Members of staff have a duty to report serious irregularities.
- For this purpose, members of staff must have a choice between a number of reporting channels for whistleblowing. The principal channel is the normal chain of hierarchical command. If staff consider it to be safer to bypass the normal chain of hierarchical command, they must be able to do so. Under certain conditions, staff may address their concerns to another EU institution as an option of last resort?

Antwoord 5

Ja

Vraag 6

Deelt u de mening dat die andere EU-instellingen bijvoorbeeld het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese ombudsman kunnen zijn?

Antwoord 6

In de richtsnoeren van de Commissie wordt een onderscheid gemaakt tussen interne en externe kanalen voor het kenbaar maken van serieuze onregelmatigheden. De richtsnoeren voorzien in de mogelijkheid om als laatste middel onder bepaalde omstandigheden een extern kanaal te kiezen voor het klokkenluiden en daarbij de Raad, het parlement, de Rekenkamer, of de Ombudsman te adresseren.

Vraag 7

Heeft de Minister-President op of vlak na 12 februari 2016 een brief van 88 kantjes ontvangen van Roelie Post, gericht aan Marin Schultz (toen voorzitter van het Europees Parlement), die begint met «Dear President Schulz, Hereby I address myself to you as whistleblower, with the request for support and protection»?

Antwoord 7

De Minister-President heeft op 15 februari 2016 kopie ontvangen van een brief die mw. Post aan Dhr. Schulz heeft geadresseerd.

Vraag 8

Heeft u in deze brief gelezen dat deze gericht was in de cc aan «Dutch Presidency: Prime Minister Mr. Mark Rutte»?

Antwoord 8
Zie het antwoord op vraag 10.

Vraag 9
Erkent u dus dat mevrouw Roelie Post precies de regels voor klokkenluiders volgde in 2016 door een brief te schrijven aan de Minister-President, omdat Nederland toen voorzitter was van de Raad van de Europese Unie?

Antwoord 9
De richtsnoeren van de Commissie voor klokkenluiders voorzien in de mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden als laatste middel een extern kanaal te kiezen, in dit geval het Europees Parlement. Een kopie is ter kennisgeving gedurende het Nederlands voorzitterschap aan de Minister-President gestuurd. Het is niet aan het kabinet om te beoordelen in hoeverre de richtsnoeren correct gevolgd zijn.

Vraag 10
Heeft u de brief destijds gelezen? Zo ja, wanneer?

Antwoord 10
Het betreft een afschrift van een brief aan de voorzitter van het Europees Parlement, waarmee het Europees Parlement, conform genoemde richtsnoeren, fungeert als het door mevrouw Post gekozen externe kanaal. Het afschrift van deze brief is daarom ambtelijk aangenomen ter kennisgeving en niet door de Minister-President gelezen.

Vraag 11
Welke acties heeft u ondernomen naar aanleiding van deze brief? Kunt u hierin heel precies zijn op welke data u welke acties ondernomen heeft?

Antwoord 11
Zie de antwoorden op de vragen 9 en 10.

Vraag 12
Welke acties gaat u nog ondernemen in deze zaak?

Antwoord 12
Voor medewerkers van de Europese Commissie gelden in principe de procedures uit de verordening voor het statuut van Europese ambtenaren. Het is aan de Commissie om een oplossing te vinden voor een geschil met haar werknemer. Voor het kabinet ligt om deze reden geen bemiddelende rol voor de hand. Specifieke details over het geschil tussen de Commissie en de betreffende medewerker zijn bij het kabinet dan ook niet bekend. Dat laat onverlet dat het kabinet het positief zou vinden indien er naar de inhoud en de geest van geldende regels een voor beide partijen bevredigende oplossing wordt gevonden. In het geval dat geen oplossing kan worden bereikt, is het Gerecht van het EU Hof van Justitie bevoegd om uitspraken te doen in geschillen tussen de Europese Unie en haar personeelsleden.

Vraag 13
Wilt u deze zaak onder de aandacht brengen van de eerste vicevoorzitter van de commissie Frans Timmermans, die in april nieuwe regels voor klokkenluiders presenteerde met de woorden: «Klokkenluiders moeten niet meer worden bestraft, maar verdienen bescherming»? Wilt u aangeven wat zijn reactie is?

Antwoord 13
Zie het antwoord op vraag 12.

Vraag 14
Kunt u deze vragen een voor een en binnen twee weken beantwoorden, aangezien Roelie Post nu door de Europese Commissie ontslagen wordt?

Antwoord 14

Het is helaas niet gelukt om de vragen binnen twee weken te beantwoorden.
Wel is de wettelijk vastgestelde beantwoordingstermijn gehanteerd.